

cens quòd pulmo in pectoris vulnere cessa à motu, non quia non possit trahi cessante vacui ratione, sed quia ex vulnere refrigeratus est. Et ad aliam rationem rursus dicit si pulmo cessat cessante pectore, & ob id à pectore mouere creditur, igitur pectus eadem ratione moueri à pulmone dicitur, quia cessat à motu, cessante pulmone. Et dicit ad primam rationem dans aliam responsionem, quòd per consensum læditur pulmo in pectoris vulnere. Inde adducit rationem contra Galenum, dicens si pulmo moueretur à pectore vacui necessitate, violenter moueretur. Propterea concludit quòd principium motus voluntarij est musculus, & naturalis cor. Et idè ab illius virtute mouentur sponte pectus & pulmo, altero alteri consentiente. Respondeo quòd pectus dum extenditur per fibras dilatatur pulmo, & trahit aërem, & dum trahit parte illa extenditur totus eadem vi, atque ita impletur spiritu. Et sic sunt perfectè concordēs.

CONTRAD. XLIV.*Definitio nominis an utilis?*

Galenus quarto de differentiis pulsuum ostendit definitionem nominis esse prorsus inutilem hoc argumento: nam vel rei essentia est cognita, & ita illa definitio est superflua; vel ignota & sic non necessaria, cum res indigeat longa declaratione, ob id dicit præstat incipere ab explicatione proluxa terminorum: inde accedere ad definitionem in eodem libro dicit definitio nominis non debet iungi definitioni essentia, sed ex cognitione vnus in aliam expedit peruenire, igitur utilis est. Item in eodem libro dicit quòd definitio nominis in duobus tantum casibus necessaria, primò cum nominis rei de qua agitur significatum est ignotum; secundò cum est contentio de nominis significato cum aliquo sephista, tunc expedit nomen illud definire, in aliis inquit casibus est superflua; igitur non semper est superflua. Aristoteles etiam in secundo posteriorum eam ponendo, comprobare videtur. Respondeo vult in prima autoritate contradicere his qui omnia definitionibus tractant & hoc testatur, idè dicit neque tyronibus definitiones essentia ab initio sunt utiles, quantumuis enim diligenter explices, & sis eloquentissimus, obscurus tamen euadis.

CONTRAD. XLV.*Tota Medicina an tradenda ordine definitiuo.*

Totam medicinam in arte medica Galenus profiteretur se traditurum in illo libro ordine definitiuo: Quod tamen reprehendit quarto de differentiis pulsuum, ubi

damnat eos qui omnia definitionibus docere conantur. Respondeo solutio est quod his tradit doctrinam, non docet imperitos: nam inquit ibi, ad docendum imperitos neutra definitio utilis est ob breuitatem, cum illi indigeant proluxa explicatione.

CONTRAD. XLVI.*Libri de Artium constitutione an duo, vel vnus.*

Galenus in fine artis medicæ suadet duos libros de artium constitutione, ante librum de constitutione artis medicæ legendos esse. Vt cum libro de constitutione artis medicæ omnes tres sint qui artium constitutione agunt. Sed idem in libro de constitutione artis medicæ, inquit. [Vt cum methodo perdiscere curares artem ô Patrophyle, librum vnum de constitutione artium composui, quem propter magnitudinem in duos diuisi. Alterum ac secundum quem nunc inchoamus aperientem quoniam pacto eadem atque vna ratio, ac via medicinam vt cæteras artes constituerit. Et verò solum iam his sermonis exordium est.] Respondeo alterum ac secundum ad primam diuisionem referri debet: vt sit sensus: duos composui libros, in primo docui quod omnes artes ex finis notione procedunt, altero docui non secus medicam artem atque alias ex finis cognitione procedere: Verum primus liber cum esset admodum magnus in duos est diuisus, qui ambo iam erant absoluti. Itaque hoc modo tres fiunt. Hæc est explicatio potius quam contradictio.

CONTRAD. XLVII.*Sanum & salubre, agrum & insalubre an differant.*

Nihil autem differt seu *νοσώδων* & *νοσώδων* quis dicat. Interpretatur Leoniceus in libro artis medicæ per *νοσώδων* insalubrium; per *νοσώδων* agrorum, vt sit hoc discrimen quidem inter verba Græca, sed quod Galenus ex sententia illud tollat. Ad quam sententiam facit quod paulò post Galenus vtendo hoc nomine *νοσώδες*, idest vt Leoniceus exponit insalubre, subiicit hæc verba: [Insalubre nunc verò est corpus, quod eo tempore quo tale dicitur ægrotat: neque obscurum est & hoc ipsum eo quo dicitur tempore ægrotas.] Itaque constat quod inter insalubre & agrum nullum facit Galenus discrimen. Oppositum tamen obseruat Leoniceus in traducendo qui primum pro *νοσώδων* modò agrum, modò insalubre vertit; sed potius agrum; pro *νοσώδες* autem insalubre, vt distinguat Latine inter insalubre & agrum. Et ad hoc videretur facere Galeni autoritas dicentis parum ante: *Καί τὸ ἐπιδεδυκένον ὅμα τῆς ὑγείας*, inde subiicit paulò post